

[Rasmus Hansen.]

ærede forsvarsminister, at også oversergentens overordnede og ikke mindst hans kaptajn, som i pressen er blevet tillagt nogle besynderlige udtalelser, får deres forhold gjort til genstand for en nærmere undersøgelse.

Jeg vil gerne tilføje den henstilling til den højtærede forsvarsminister, at han under hensyn til sagens overordentlige betydning personligt såvidt gørligt følger sagens gang i alle detaljer fra dag til dag. Men naturligvis vil det være af meget stor betydning ved behandlingen af denne sag, at befalingsmænd ved deres holdning ikke skaber det indtryk, at de ser med uvilje på en sådan undersøgelse, som jeg har henstillet til den højtærede forsvarsminister at gennemføre. Der er ingen i denne sal, som mener, at det, oversergenten i Aarhus har tilladt sig, blot i mindste måde er karakteristisk for mentaliteten hos danske befalingsmænd. Der er heller ingen i denne sal, som vil være tilbøjelig til at mene, at den måde, hvorpå oversergenten har kunnet optræde, i almindelighed vil blive tolereret ved hærens afdelinger. Men sagen har skabt et så stærkt røre rundt om i landet, at det må være også i befalingsmændenes egen interesse, at ikke alene oversergenten i Aarhus, men også hans overordnede får deres forhold undersøgt.

Det ville være ulykkeligt, hvis de mange udmærkede befalingsmænd opfattede en sådan undersøgelse som et udtryk for trang til at genere dem eller mangel på forståelse af disciplinens nødvendighed. Det røre, som denne sag har skabt rundt om i landet, er udtryk for den kendsgerning, at befolkningen — og jeg tror roligt jeg tør sige, at her gør partiskel sig ikke gældende — ikke vil finde sig i en gentagelse af det, der er sket i Aarhus. Allerbedst ville det derfor være — og jeg udkaster det her fra tingets talerstol som en ting til overvejelse for rette vedkommende —, hvis befalingsmændene selv gennem deres organisationer forlangte en gennemgribende undersøgelse af det, der er foregået i Aarhus — en undersøgelse, som ikke kan foretages af en domstol, der blot har fået til opgave at tage stilling til nogle anklager for overtrædelse af straffebestemmelser.

Der ofres nu store beløb til militære foranstaltninger, — større beløb til sådanne foranstaltninger, end sket er i mands og kvindes minde —, og ungdommen, der er værnepligtig, må nu indstille sig på 18 måneders tjenestetid. Det er tunge byrder, som befolkningen herved påtager sig, ikke mindst

den værnepligtige del af befolkningen. Det er befolkningen, der skaber forsvarret, og de mange befalingsmænd, som arbejder dygtigt indenfor dette forsvar, kan ikke være tjent med, at en enkelt befalingsmand eller nogle få befalingsmænd får lov til at belaste dem, fordi de savner begreb om, hvad der er værdigt for et menneske. Men fremfor alt har befolkningen ikke nogen grund til at finde sig i, at dens forsvarsbestræbelser besudles på den nu afslørede måde.

Jeg går ud fra som en selvfølge, at dette ikke alene er socialdemokratiets standpunkt, men har tilslutning fra alle demokratiske partier her på rigsdagen, og det ville være nyttigt, hvis dette kom til udtryk under forhandlingen her i dag.

Johs. Christiansen: Hvad selve det foreliggende lovforslag angår, kan jeg stort set henvide til de få bemærkninger, jeg har gjort i betænkningen. Lovforslaget drejer sig om en del ændringer til en lov, der er gennemført uden mit partis bistand. Yderligere er forholdet det, at de pågældende ændringer i alt væsentligt er en følge af det senere konstituerede europæiske enhedskommandosystem, som vi modsatte os. Af disse grunde har jeg ment at måtte overlade ansvaret for de nævnte ændringers gennemførelse helt til de partier, der står bag vort lands forsvarspolitik som helhed.

Under udvalgsbehandlingen har jeg overfor forsvarsministeriet rejst nogle spørgsmål for nærmere at få belyst nødvendigheden af, at der under hensyn til, at der nu i overensstemmelse med kommandoforholdene indenfor NATO fratages forsvarschefen en række af de ham i 1950 tillagte beføjelser, overhovedet opretholdes en stilling som den, admiral Qvistgaard beklæder. Det fremgår af de besvarelser, jeg har modtaget, at ministeriet fortsat mener det nødvendigt, at stillingen opretholdes, navnlig under hensyn til betydningen af, at Danmark repræsenteres på højeste militære plan i militærkomiteen, der er den øverste militære myndighed indenfor NATO. Som forholdene nu engang har udviklet sig, må det tilfalde regeringen og de partier, der på dette område støtter den, at stå inde for det skøn, man her anlægger. Lige så naturligt må det imidlertid være, at mit parti under disse omstændigheder holder sig udenfor det hermed forbundne ansvar.

På tilsvarende måde agter mit parti at forholde sig, når ministeriet som svar på et andet af mig stillet spørgsmål erklærer, at hvervet som formand i forsvarsstyrelsen